

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: **J.H.**, bytom Z.R., zastúpeného advokátom JUDr. M., Advokátska kancelária G., s.r.o. V.M. proti žalovanému: **P., k.s., R.B.**, IČO: X., správca konkurznej podstaty úpadcu K., a.s., B.K.R., zastúpeného advokátom JUDr. D.K.B., **o určenie právneho dôvodu, výšky a poradia pohľadávky**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. marca 2009, č. k. 52Cbi/3/2009-23, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. marca 2009, č. k. 52Cbi/3/2009-23 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 70,60 Eur na účet právneho zástupcu žalovaného.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 141,20 Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že pohľadávka priznaná právoplatným a vykonateľným uznesením Najvyššieho súdu SR č. 2 Obo 207/2005 zo dňa 20.10.2005 uplatnená v konkurznom konaní voči úpadcovi vo výške 1 701,55 Eur je pohľadávkou proti podstate.

V zmysle ust. § 33 ods. 1 písm. b/ Zákona o konkurze a vyrovnaní z uspokojenia sú vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zákon o konkurze a vyrovnaní v poznámkach k tomuto ustanoveniu uvádza, že zákon vylučuje určité pohľadávky z uspokojenia, čo znamená, že aj keď sú tieto pohľadávky oprávnené, súd ich nemôže v konkurznom konaní uspokojiť. Tieto pohľadávky z hľadiska hmotného práva nezanikajú a po zrušení konkurzu je ich možné uspokojiť v súdnom alebo inom konaní, ak dlžník bude existovať a bude mať majetok. Zákon ďalej uvádza, že oproti pôvodnej právnej úprave boli vylúčené z uspokojenia aj pohľadávky, a to trovy účastníkov konania, v konaniach súvisiacich s konkurzom, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak (poznámky k § 25 ods. 2, kde zákon stanovuje odchylnú úpravu).

Žalobca si uplatnil v konkurznom konaní svoju pohľadávkú (vzniknutú z titulu priznaných trov) v zmysle § 31 ods. 3 písm. a/ Zákona o konkurze a vyrovnaní ako pohľadávkú proti podstate, nakoľko vznikla po vyhlásení konkurzu a je splatná v priebehu konkurzu. Predchádzajúca správkyňa konkurznej podstaty žalobcom uplatnenú pohľadávkú neuznala podľa § 33 ods. 1 písm. b/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, pretože uplatnená pohľadávka je vylúčená z uspokojenia.

Súd dospel k záveru, že nárok na uspokojenie pohľadávky vo výške 1 701,55 Eur žalobca v konkurznom konaní nemá, nakoľko táto jeho pohľadávka vznikla ako trovy konania účasťou v konaní súvisiacom s konkurzom, t. j. v konaní o vylúčení veci z konkurznej podstaty a zákon uvádza, že táto pohľadávka, teda trovy účastníkov v týchto konaniach

sú vylúčené z uspokojenia v konkurze. Tieto pohľadávky však z hmotného práva nezanikajú a po zrušení konkurzu ich je možné uspokojiť v súdnom alebo v inom konaní.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v prospech žalovaného, ktorý bol v konaní úspešný.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 25.5.2009. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že odvolací súd žalobe vyhovie a prizná žalobcovi trovy konania, a to za prvostupňové konanie súdny poplatok 99,50 Eur a trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (prevzatie a preštudovanie, podanie návrhu, pojednávanie dňa 31.3.2009, a to 53,49 Eur x 3 = 160,47 Eur + 19% DPH 30,49 Eur = 190,96 Eur + 3 x režijný paušál 6,95 Eur, teda trovy právneho zastúpenia 211,81 Eur, náklady prvostupňového konania teda činia spolu 311,31 Eur. Ďalej žalobca požaduje náhradu trov odvolacieho konania, a to za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania v sume 53,49 Eur + 19% DPH 10,16 Eur a režijný paušál 6,95 Eur, teda náhrady trov odvolacieho konania činia 70,60 Eur. Trovy prvostupňového i odvolacieho konania spolu predstavujú sumu 381,91 Eur.

Žalobca v odvolaní uviedol, že v konaní pred Krajským súdom Banská Bystrica 35Cbi/12/2004 bolo rozhodnuté, že žalovaný je povinný vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu rekreačnú chatu. Túto nadobudol žalobca príklepom a následným príklepovým uznesením Okresného súdu Ružomberok pred vyhlásením konkurzu. Žalovaný napriek tomu ponechal nehnuteľnosť v súpise konkurznej podstaty. V zmysle § 33 ods. 1 písm. b/ Zákona o konkurze a vyrovnaní sú z uspokojenia vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákon o konkurze a vyrovnaní však v § 31 ods. 6 písm. h/ stanoví, že hradia sa aj trovy v konaniach vyvolaných konkurzom, teda zákon tu stanoví inak, a preto súd mal žalobe vyhovieť. Žalobca tvrdí, že podstata mala prospech z konania, lebo ak by nemusela vylúčiť z konkurznej podstaty nehnuteľnosť, musela by vrátiť peňažné plnenie, ktoré získala od exekútora, pričom peňažné plnenie od exekútora za predaj chaty v dražbe získal žalovaný prv, ako bola podaná vylučovacia žaloba. Účelom vylučovacej žaloby bolo oprávnenie správcu konkurznej podstaty ponechať si výtazok z dražby. Žalovaný by si totiž nemohol ponechať aj výtazok dražby aj chatu v zozname podstaty. Žalobca tiež namieta, že žalovaným nebolo rešpektované právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Ružomberok ER 762/00, ktorým

sa žalobca stal vlastníkom rekreačnej chaty ku dňu 30.1.2001, t. j. ku dňu príklepu. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu vlastníckeho práva žalobcu chráneného Ústavou SR. Ten, kto ruší vlastnícke právo, nemôže to robiť bez následkov, a to ani keď má postavenie konkurzného správcu. Žalobca má za to, že jeho pohľadávka je pohľadávkou proti podstate, lebo nemožno pripustiť, aby si občan musel chrániť svoje vlastnícke právo priznané mu raz súdom a zaručené Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami proti rušiteľovi na svoje náklady, ktoré by mu nikdy neboli uhradené ešte raz pred súdom.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 5.6.2009. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Uplatnil si tiež náhradu trov odvolacieho konania vo výške 70,60 Eur.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný uviedol, že napadnutý rozsudok je vecne správny. Krajský súd v Banskej Bystrici náležite zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil a pri rozhodovaní dodržal všetky procesnoprávne predpisy.

V konkurznom konaní je možné uspokojiť trovy len tých konaní súvisiacich s konkurzom, z ktorých vedenia konkurznej podstate vznikol prospech. Takýto výsledok je možný len vtedy, keď správca vedie aktívny spor, na základe ktorého je povinný iný subjekt, ale môže ísť aj o spor o neplatnosť zmluvy, z ktorej plní len úpadca. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 35Cbi/12/04-37 z 23.2.2005 súd vyhovel návrhu žalobcu (a zároveň žalobcu v tomto súdnom konaní) a uložil predchádzajúcej správkyni konkurznej podstaty úpadcu K. vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty stavbu na parc. č. KN 12792/2, rekreačná chata, č. súp. 1711, KÚ R.. Podstate z vedenia daného sporu teda nevznikol žiaden prospech, pretože v dôsledku daného sporu bolo predchádzajúcej správkyni konkurznej podstaty súdom uložené vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty veci zapísané do konkurznej podstaty.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že súdne konanie, vedené v prvom stupni Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 35Cbi/12/04 a v druhom stupni Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 Obo 207/2005, bolo konaním súvisiacim s konkurzom vedeným Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 25-24K 10/01 na majetok úpadcu K. a z vedenia označeného sporu nevznikol podstate v danom konkurznom konaní žiaden prospech. V týchto súdnych konaniach nedošlo k porušeniu žiadneho práva

žalobcu, ako to žalobca tvrdí v odvolaní proti rozsudku. Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom rozhodol v súlade s ust. zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Žalobca v odvolaní neuviedol, o ktorý konkrétny odvolací dôvod opiera odvolanie, avšak z obsahu odvolania možno vyvodiť, že uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd je toho názoru, že tvrdený odvolací dôvod nie je v prejednávanej veci daný.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenia). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd prvého stupňa použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, to znamená, z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa svojim návrhom domáhal, aby súd určil, že jeho pohľadávka 1 701,55 Eur priznaná právoplatným a vykonateľným uznesením Najvyššieho súdu SR 2 Obo 207/2005 zo dňa 20.10.2005, uplatnená v konkurznom konaní 25 - 24 K 10/01, je pohľadávkou proti podstate. Žalobou zo dňa 29.3.2004 podanou na Krajský súd v Banskej Bystrici a vedenou pod sp. zn. 35Cbi/12/04 sa žalobca domáhal vylúčenia stavby na parc. č. KN 12792/2, rekreačná chata č. s. 1711 KÚ R., z konkurznej podstaty úpadcu K... Súčasne si uplatnil náhradu trov konania. Krajský súd v Banskej Bystrici

rozsudkom zo dňa 23.2.2005 pod č. k. 35Cbi/12/2004-37 uložil správkyni konkurznej podstaty úpadcu JUDr. M., PhD. so sídlom v Banskej Bystrici povinnosť vylúčiť zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu K., IČO: X. stavbu na parc. č. KN 12792/2, rekreačná chata, č. súp. 1711, KÚ R., v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. Na základe odvolania žalobcu Najvyšší súd uznesením zo dňa 20. októbra 2005 pod č. k. 2 Obo 207/2005-53, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným dňa 7.11.2005, zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. februára 2005, č. k. 35Cbi/12/04-37 v napadnutom výroku o náhrade trov konania tak, že uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 46 206 Sk na účet právneho zástupcu. Súčasne uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 5 055 Sk na účet jeho právneho zástupcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej uznesením zo dňa 28. augusta 2007 pod č. k. 1 ObdoV 136/2005-65, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.10.2007, odmietol.

Žalobca si uplatnil v konkurznom konaní 25-24K 10/01 voči žalovanému pohľadávku proti podstate v sume 51 261 Sk, t. j. 1 701,55 Eur s poukazom na ust. § 31 ods. 3 písm. a/ a § 31 ods. 6 písm. h/ Zákona o konkurze a vyrovnaní. Správca konkurznej podstaty úpadcu takto uplatnenú pohľadávku žalobcu neuznal. Preto sa žalobca domáhal určenia, že jeho pohľadávka vo výške 1 701,55 Eur, priznaná právoplatným a vykonateľným uznesením Najvyššieho súdu SR 2 Obo 207/2005 zo dňa 20.10.2005, je pohľadávkou proti podstate.

Podľa ust. § 31 ods. 1 písm. f/ zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien a doplnkov, v priebehu konkurzného konania možno uspokojiť kedykoľvek pohľadávky proti podstate.

Podľa § 31 ods. 3 písm. a/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, pohľadávkami proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu.

Podľa § 33 ods. 1 písm. b/ Zákona o konkurze a vyrovnaní, z uspokojenia sú vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní, trovy konaní súvisiacich s konkurzom sa považujú za náklady podstaty vtedy, ak podstate vznikol prospech z vedenia sporu, a to najviac do výšky tohto prospechu. Poplatky za konania vedené správcom sú vždy nákladom podstaty a musia byť zahrnuté do konečnej správy.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že zákon vylučuje určité pohľadávky z uspokojenia, čo znamená, že aj keď sú tieto pohľadávky oprávnené, súd ich nemôže v konkurznom konaní uspokojiť. Tieto pohľadávky z hľadiska hmotného práva nezanikajú a po zrušení konkurzu je ich možné uspokojiť v súdnom alebo v inom konaní, ak dlžník bude existovať a bude mať majetok. Z citovaného ustanovenia § 33 ods. 1 Zákona o konkurze a vyrovnaní vyplýva, že trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v samotnom konkurznom konaní, ale aj v konaniach, ktoré sú vyvolané konkurzným konaním, medzi ktoré patrí i konanie o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, sú vylúčené z uspokojenia, a preto ich nie je možné v konkurznom konaní uspokojiť. Výnimka je stanovená z ods. 2 § 25 Zákona o konkurze a vyrovnaní, keď zákon priznáva ako náklady podstaty trovy konaní súvisiacich s konkurzom len vtedy, keď podstate vznikol prospech z vedenia sporu. Výška uspokojenia trov je limitovaná výškou prospechu, ktorý sa získal do podstaty. Takýto výsledok je možný len vtedy, keď správca vedie aktívny spor, na základe ktorého je povinný iný subjekt plniť, ale môže ísť aj o spor o neplatnosť zmluvy, z ktorej plnil len úpadca.

Odvolačí súd nesúhlasí s tvrdením odvolateľa - žalobcu, že konkurznej podstate vznikol prospech z vedenia sporu vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 35Cbi/12/2004. Vedením tohto sporu konkurznej podstate nevznikol žiaden prospech. Preto trovy konania žalobcu, ktoré mu vznikli účasťou v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 35Cbi/12/2004 nemožno považovať za náklady podstaty. Aj súdny poplatok i trovy právneho zastúpenia ako súčasť trov konania je vylúčený z uspokojenia, keďže v uvedenom konaní konkurznej podstate nevznikol prospech. Keďže teda v zmysle § 33 ods. 1 písm. b/ trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, ak zákon neustanovuje inak, sú z uspokojenia vylúčené, vylúčené je, aby bola v priebehu konkurzného konania, a to kedykoľvek, uspokojená pohľadávka žalobcu ako pohľadávka proti podstate.

Odvolačí súd je toho názoru, že žaloba nie je dôvodná. Zákon o konkurze a vyrovnaní je kombináciou hmotnoprávných a procesných ustanovení. Zákon o konkurze a vyrovnaní

definuje, ktoré pohľadávky sú pohľadávkami proti podstate, na druhej strane presne upravuje postup pri uspokojovaní veriteľov. Pojem pohľadávka znamená právo veriteľa na plnenie. Vyplýva to z definície záväzkového právneho vzťahu, ktorá je zakotvená v § 488 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

V tomto ustanovení sú uvedené druhy právnych skutočností, na základe ktorých vznikajú záväzky (a aj záväzkoprávne vzťahy). Záväzkoprávne vzťahy môžu vzniknúť aj z iných zákonom ustanovených skutočností. Ide o záväzky, ktoré vznikajú na základe zákonom ustanovených podmienok. Záväzky vznikajú aj na základe rozhodnutia štátnych orgánov, najmä súdov. V danom prípade súd právoplatným a vykonateľným rozhodnutím (uznesenie Najvyššieho súdu SR 2 Obo 207/2005 zo dňa 20.10.2005) rozhodol o povinnosti žalovaného - správcu konkurznej podstaty zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 46 206 Sk a 5 055 Sk, čo predstavuje 1 701,55 Eur. Z tohto rozhodnutia vznikol žalovanému záväzok nahradiť žalobcovi trovy konania 1 701,55 Eur. Preto žalobca ako veriteľ nemal dôvod na podanie žaloby, že má právoplatnú a vykonateľnú pohľadávku voči žalobcovi. S poukazom na ust. § 23 ods. 3 Zákona o konkurze a vyrovnaní, žalobca ani nemal aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, že má vo vzťahu k žalovanému pohľadávku vo výške 1 701,55 Eur a keďže s poukazom na ust. § 33 ods. 1 písm. b/ táto pohľadávka žalobcu je vylúčená z uspokojenia v konkurznom konaní, čo znamená, že aj keď je táto pohľadávka oprávnená, súd ju nemôže v konkurznom konaní uspokojiť, nie je ani dôvod rozhodovať o poradí pohľadávky a že ide o pohľadávku proti podstate.

Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a správne rozhodol, keď žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok súdu prvého stupňa v súlade s ust. § 219 O.s.p. potvrdil, keďže tento je vo výroku vecne správny.

S prihliadnutím na výsledok odvolacieho konania je správny tiež rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Úspešnému žalovanému je neúspešný žalobca povinný nahradiť účelne vynaložené trovy odvolacieho konania, pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia, a to za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 5.6.2009), 1 úkon 63,65 Eur podľa ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, 19% DPH v sume 10,16 Eur v zmysle ust. § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., 6,95 Eur ako paušálna náhrada nákladov v zmysle § 16 ods. 3 cit. vyhlášky, teda trovy odvolacieho konania činia spolu 70,60 Eur.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. augusta 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.